

Het SOP geplaatst in de piramide van ondersteuning

Verantwoording en monitoring

Alle schoolbesturen Primair Onderwijs Deventer hebben met elkaar de afspraak gemaakt om het wettelijk verplichte schoolondersteuningsprofiel ieder jaar te doen actualiseren.

Ook hebben zij gekozen om deze informatie beschikbaar te maken voor iedereen die hierin is geïnteresseerd.

Sine Limite heeft voor het schoolondersteuningsprofiel, afgekort SOP, een webbased instrument ontwikkeld.

Elke school vult dit instrument jaarlijks in en bespreekt het met het team en de MR.

Vervolgens wordt op basis van de invulling een schoolrapportage gegenereerd.

Scholen ontvangen in de eerste weken van ieder schooljaar het SOP.

Als datum voor de getalsmatige input is teldatum 1 oktober afgesproken.

De schoolrapportages zijn via www.sopdeventer.nl voor iedereen in te zien. Dat geldt eveneens voor de bestuursrapportages en de Sine Limiterapportage die ieder schooljaar wordt gemaakt op basis van de SOP's.

Kader van het SOP

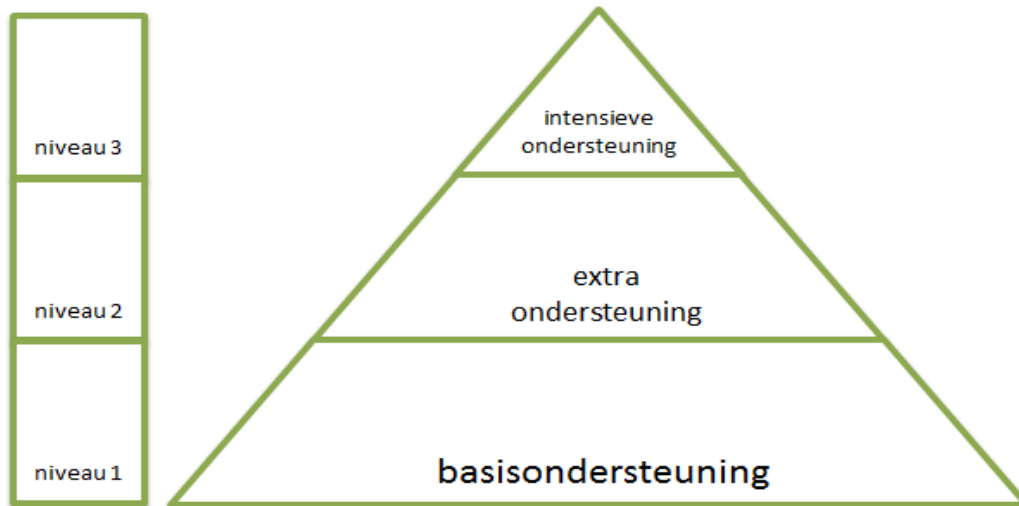
Binnen Sine Limite hebben we de kenmerken voor de basisondersteuning vastgelegd in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Elke school zorgt ervoor dat uiterlijk 1 augustus 2014 hieraan voldaan wordt.

Voor kinderen die niet voldoende hebben aan basisondersteuning biedt de school extra ondersteuning in samenwerking met Sine Limite en eventueel andere partners.

Voor kinderen die intensieve ondersteuning nodig hebben bieden de speciale (basis) scholen en Taalschool een onderwijsplek.

Het dekkend ondersteuningscontinuüm van het samenwerkingsverband is de optelsom van basisondersteuning, extra ondersteuning en intensieve ondersteuning. De basisondersteuning en extra ondersteuning zijn communicerende vaten: naarmate de set van afspraken over de basisondersteuning groter is, wordt de schaal waarbinnen extra ondersteuning geboden wordt als vanzelf kleiner. Hoe meer expertise en mogelijkheden binnen de extra ondersteuning op de school aanwezig is, hoe minder kinderen intensieve ondersteuning nodig hebben.

Schematisch ziet de piramide van ondersteuning er op het niveau van het samenwerkingsverband als volgt uit:

Drie niveaus van ondersteuning

Basisondersteuning (niveau 1)

Basisondersteuning → HGPD-intern → preventieve en licht curatieve interventies

In ons samenwerkingsverband is gekozen voor het zgn. schoolmodel. Dat betekent dat de verdeling van de middelen zodanig geregeld is, dat zij voornamelijk op de scholen ingezet worden, om te investeren in brede basisondersteuning. Dit betekent echter ook dat er beperkte mogelijkheden zijn om extra ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van een arrangement, aan te vragen. Binnen de basisondersteuning nemen lichte curatieve interventies een belangrijke plaats in. Ze zijn structureel beschikbaar voor en/of binnen de school en ondersteunen de continuïteit in de schoolloopbaan van leerlingen.

Interventies binnen de basisondersteuning richten zich op:

- afstemming met voor- en vroegschoolse educatie;
- leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de huidige landelijke protocollen);
- leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie;
- fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit fysiek nodig hebben;

- (ortho)pedagogische en (ortho)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen;
- schoolveiligheid, waaronder medische zaken, waarbij voor alle Deventer scholen de map Veiligheid het kader vormt;
- zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden.

De inzet van PAC-trajecten (Preventieve Ambulante Consultatie) en de inzet van een gespecialiseerde uitvoerder in een kortdurend traject (maximaal 8 weken) vallen onder de basisondersteuning. Zij worden preventief of licht curatief ingezet en vallen daarmee niet onder de arrangementen.

Er zijn PAC-trajecten mogelijk voor diverse vragen: Balansmodel, dyslexie, dynamische groep, hoogbegaafdheid, langdurig zieke kinderen, lichamelijke beperking, (schrijf)motoriek, rekenen/dyscalculie, SEO en voor zeer moeilijk lerende kinderen.

Wel worden er voor een leerling waar een PAC-traject of gespecialiseerde uitvoerder ingezet gaat worden vooraf relevante onderdelen van het ontwikkelingsdeel (rood) van het Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) ingevuld. Dit biedt de PAC-er of uitvoerder een goed beeld van de ondersteuningsvraag van het kind. De uitvoerder wordt, afhankelijk van de vraag, ingezet voor de leerling en/of coaching van de leerkracht.

Wanneer uit de HGPD-intern een ondersteuningsvraag voor een leerling komt zijn er voor school de volgende mogelijkheden tot het bieden van preventieve en/of licht curatieve interventies:

- inzet eigen medewerkers van school (o.a. rt/ ib/ collegiale consultatie/ specialist/ bouwcoördinator)
- inzet PAC-traject
- inzet gespecialiseerde uitvoerder (kort= maximaal 8 weken)
- aanvraag onderzoek (IQ-onderzoek en dyslexie- en dyscalculieonderzoek)
- overige acties

Onder overige acties wordt ook de inzet voor leerlingen met een visuele beperking (cluster 1 door Bartimeús), voor leerlingen met een auditieve beperking en ernstige spraak- en taalmoeilijkheden (cluster 2 door Kentalis) en voor leerlingen met epilepsie (De Waterlelie, speciaal onderwijs voor langdurig zieke kinderen met epilepsie) verstaan.

Wanneer de expertise van cluster 1, cluster 2 of de Waterlelie gewenst is meldt de basisschool dit bij het loket. Het loket neemt contact op met de aan Sine Limite toegewezen contactpersoon van Bartimeús, Kentalis of De Waterlelie. De contactpersoon gaat vervolgens in overleg met school en ouders.

Wanneer de vraagstelling spraak-taalmoeilijkheden betreft zal de logopedist van het Kenniscentrum VVE meekijken of de vraag bij cluster 2 of bij Sine Limite hoort.

Binnen de basisondersteuning kan preventieve ambulante begeleiding/ advies geboden worden vanuit cluster 1 en 2.

Extra ondersteuning (niveau 2)

Extra ondersteuning → trajectoverleg → curatieve interventies

Kinderen voor wie de basisondersteuning ontoereikend is, komen in aanmerking voor extra ondersteuning. Dit kan variëren van curatieve en tijdelijke ondersteuning tot intensieve en langdurende of structurele ondersteuning op de school.

Extra ondersteuning is alle ondersteuning die via het samenwerkingsverband loopt en waarvoor het samenwerkingsverband middelen toewijst. Er is dus een trajectoverleg geweest.

Extra ondersteuning kenmerkt zich door de ondersteuningsmogelijkheden die de school zelf biedt, in samenwerking met Sine Limite en andere partners. De samenwerking is erop gericht dat kinderen en hun ouders tijdig passende en samenhangende ondersteuning krijgen bij het leren, opvoeden en opgroeien (één kind, één gezin, één plan). Afstemming over extra ondersteuning vindt plaats in het trajectoverleg, waarbij in elk geval de leerkracht, intern begeleider, ouder(s) en trajectmedewerker van Sine Limite aanwezig zijn. Er draaien momenteel op zeven scholen pilots met een zogenaamde gezinscoach. Het streven is om vanaf 1 januari 2015 aan elk trajectoverleg een gezinscoach toe te voegen. Daarnaast kunnen andere deskundigen of mensen uit het netwerk van ouders aanschuiven.

De inzet van de gespecialiseerde uitvoerder kan binnen de extra ondersteuning geboden worden in een middellang traject, oftewel 12 weken, met eventueel verlenging van nogmaals 12 weken. Er moet hierbij ook een “weg terug” geformuleerd zijn. Dit betekent dat het doel blijft dat de leerling weer zo optimaal mogelijk tot leren en ontwikkelen komt in de eigen groep.

Wanneer uit het trajectoverleg een vraag voor extra ondersteuning voor een leerling komt zijn er voor school de volgende mogelijkheden tot het bieden van curatieve interventies:

- inzet gespecialiseerde uitvoerder (middel= maximaal 12 weken met eventueel verlenging van maximaal 12 weken). Deze weken kunnen verspreid of aaneengesloten over een schooljaar plaatsvinden.
- aanvraag onderzoek (IQ-onderzoek, psychodiagnostisch onderzoek)
- inzet traject gezinscoach
- aanvraag arrangement
- overige acties

Een arrangement wordt door de school bij de commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) aangevraagd. Meer informatie hierover staat hieronder in de paragraaf “Arrangementen”.

Onder overige acties wordt ook de inzet van cluster 1 (Bartimeús), cluster 2 (Kentalis) en De Waterlelie (speciaal onderwijs voor langdurig zieke kinderen met epilepsie) verstaan. Wanneer de expertise van Bartimeús, Kentalis of De Waterlelie gewenst is meldt de basisschool dit bij het loket. Het loket neemt contact op met de aan Sine Limite toegewezen contactpersoon van Bartimeús, Kentalis of De Waterlelie. Deze contactpersoon zal de procedure rond de ondersteuningsvraag voor cluster 1, of De Waterlelie in gang zetten.

Wanneer de vraagstelling spraak-taalmoeilijkheden betreft zal de logopedist van het Kenniscentrum VVE meekijken of de vraag bij cluster 2 of bij Sine Limite hoort.

Extra ondersteuning vanuit Bartimeús varieert van ambulante onderwijskundige begeleiding, consultatie en cursussen voor leraar en leerling tot advies en/of instructie voor een adequate inzet van ICT. De extra ondersteuning wordt geboden in afstemming met het samenwerkingsverband waarbij optimaal ingespeeld wordt op de vragen en behoeften van de leerling en school. Er worden arrangementen op maat geboden.

Extra ondersteuning vanuit Kentalis kan geboden worden in de vorm van een licht arrangement, waarbij de leerling op de basisschool hetzelfde onderwijsprogramma volgt als andere leerlingen. De leerling krijgt op de school kortdurende en doelgerichte ondersteuning van een medewerker van Kentalis. Ondersteuning op afstand is ook een mogelijkheid, bijvoorbeeld via een iPad. De ondersteuning die de leerling krijgt, is toegesneden op zijn individuele onderwijsbehoefte. Ook is het mogelijk dat een mediumarrangement geboden wordt. De leerling volgt op de eigen basisschool deels het reguliere onderwijsprogramma en deels een speciaal onderwijsprogramma ondersteund door een medewerker van Kentalis.

Intensieve ondersteuning (niveau 3)

Intensieve ondersteuning → trajectoverleg → TLV

Soms blijkt dat een leerling (tijdelijk) intensieve begeleiding nodig heeft. Dan kan vanuit het trajectoverleg besloten worden dat het nodig is dat een kind onderwijs gaat volgen in het speciaal (basis) onderwijs. De school vraagt een toelaatbaarheidsverklaring aan bij de Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

In ons samenwerkingsverband bieden vier scholen onderwijs voor kinderen met een intensieve ondersteuningsbehoefte waarvoor het basisonderwijs onvoldoende ondersteuningsmogelijkheden heeft. Dat is een taalschool (TiNtaan), een school voor speciaal basisonderwijs (Panta rhei), een speciale school cluster 3 (De Linde) en een speciale school cluster 4 (De Ambelt). Hieronder vindt per school een korte toelichting plaats.

Taalschool de TiNtaan

De TiNtaan (Tijdelijk Intensief Nederlands Taalonderwijs aan Nieuwkomers) is een school voor kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar die rechtstreeks uit het buitenland komen of in Nederland wonen en nog onvoldoende Nederlands spreken.

De kinderen volgen een jaar onderwijs en stromen dan door naar het basisonderwijs en in sommige gevallen naar het speciaal (basis)onderwijs. Leerlingen in de bovenbouw kunnen een extra jaar op de TiNtaan volgen en vervolgens toegeleid worden naar het voortgezet onderwijs. De Taalschool valt formeel onder de stichting Openbaar Primair Onderwijs Deventer, maar is als project ondergebracht bij Sine Limite. De TiNtaan valt onder de intensieve ondersteuning, maar er is geen toelaatbaarheidsverklaring nodig van de TLV. Een leerling wordt rechtstreeks aangemeld bij de TiNtaan. De criteria voor toelating die door de

TiNtaan gehanteerd worden zijn tussen de bij het samenwerkingsverband aangesloten schoolbesturen en gemeente Deventer tot stand gekomen.

Panta rhei, speciale school voor basisonderwijs

Panta rhei is de school voor speciaal basisonderwijs in ons samenwerkingsverband. Panta rhei is gespecialiseerd in kinderen met een leerstoornis of een cognitieve beperking. Ook kinderen met een sociaal-emotionele ondersteuningsbehoefte, gedragsproblemen en/of een psychiatrische problematiek volgen onderwijs op Panta rhei. Daarnaast kunnen kinderen met epilepsie, langdurig zieke kinderen en kinderen met een motorische beperking naar Panta rhei. Om in aanmerking te komen voor het onderwijs op Panta rhei, moet er een toelaatbaarheidsverklaring sbo afgegeven zijn door de TLV.

Speciaal onderwijs: de Linde en de Ambelt

Binnen ons samenwerkingsverband zijn er twee scholen voor speciaal onderwijs: de Linde, speciale school cluster 3 en de Ambelt, speciale school cluster 4.

De Linde is gespecialiseerd in onderwijs voor kinderen met een verstandelijke en/of meervoudige beperking en valt onder het schoolbestuur Stichting De Onderwijsspecialisten. De Ambelt is gespecialiseerd in onderwijs voor kinderen met psychiatrische en/of gedragsproblemen en valt onder het schoolbestuur Stichting Orthopedagogisch Centrum de Ambelt.

Speciaal onderwijs buiten het samenwerkingsverband

Wanneer andere vormen van speciaal onderwijs nodig zijn kan het zijn dat een leerling verwezen wordt buiten de regio, bijvoorbeeld naar Het Kroonpad, mytylschool in Apeldoorn of De Waterlelie in Zwolle of Heeze. Voor deze vorm van onderwijs is een toelaatbaarheidsverklaring van de TLV nodig.

Ook leerlingen die speciaal onderwijs cluster 1 of 2 nodig hebben gaan naar een school buiten ons samenwerkingsverband. Voor deze vormen van onderwijs is een indicatie cluster 1 of 2 nodig. Ook voor vragen omtrent plaatsing cluster 1 of 2 kan er contact opgenomen worden met het loket.

Voorafgaand aan een aanvraag voor indicatie cluster 1 of 2 wordt de leerling besproken in de TLV. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor alle leerlingen in de gemeente Deventer en hecht er belang aan om zorgvuldig af te wegen of de ondersteuning ook in Deventer geboden kan worden. Indien dit niet mogelijk is voorziet de TLV de aanvraag voor indicatie van de afweging die in de TLV heeft plaatsgevonden.

Speciaal onderwijs: cluster 1

Leerlingen die het intensieve arrangement krijgen toegewezen, gaan naar een school voor speciaal onderwijs van Bartimeús. Het onderwijsprogramma daar sluit aan op de individuele onderwijsbehoefte en mogelijkheden van de leerling. Deze vorm van onderwijs biedt zeer specifieke ondersteunende hulpmiddelen en expertise voor leerlingen met een visuele beperking.

Speciaal onderwijs: cluster 2

Leerlingen die het intensieve arrangement krijgen toegewezen, gaan naar een school voor speciaal onderwijs van Kentalis. Het onderwijsprogramma daar sluit aan op de individuele onderwijsbehoefte en mogelijkheden van de leerling. Deze vorm van onderwijs biedt zeer specifieke ondersteunende hulpmiddelen en expertise voor leerlingen met een auditieve beperking en met zeer ernstige spraak-taalmoelijkheden.

Voor leerlingen met ondersteuning op het gebied van ernstige spraak-taalmoeilijkheden weegt de TLV af of Pantarhei voldoende heeft te bieden voor de leerling (zo nodig ondersteund door expertise vanuit Kentalis) of dat er sprake is van zeer ernstige spraak-en taalmoeilijkheden waarvoor intensieve ondersteuning door Kentalis geboden moet worden.

Toelaatbaarheidsverklaringen categorie 1 , 2 of 3

Om in aanmerking te komen voor onderwijs op een speciale (basis) school (bijvoorbeeld Pantarhei, de Linde, of de Ambelt) moet er een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven zijn door de TLV. Er is sprake van een toelaatbaarheidsverklaring categorie 1, 2 of 3. Deze zijn hieronder verder uitgewerkt. Deze categorieën zijn landelijk voorzien van een wettelijk vastgesteld bedrag. Het speciaal onderwijs heeft bij plaatsing recht op dit bedrag en moet door het samenwerkingsverband bekostigd worden.

Categorie 1

Onder categorie 1 vallen de volgende speciaal onderwijs typering: ZMLK (zeer moeilijk lerende kinderen) en LZK (langdurig zieken), cluster 4 en epilepsie.

- Voor ZMLK leerlingen geldt een IQ lager dan 60 (licht verstandelijke beperking) of een IQ tussen de 60 en 70 met daarbij een zeer geringe sociale redzaamheid.
- Bij LZK is er sprake van een zeer geringe zelfredzaamheid en/of leerachterstand. Daarnaast is sprake van structureel verzuim (meer dan 25 % van de effectieve leertijd).
- Bij (voorheen) cluster 4 leerlingen is er sprake van zeer ernstige gedragsproblemen, ontwikkelingsproblemen en/of psychiatrische problemen.
- Kinderen met epilepsieproblematiek die meer ondersteuning nodig hebben dan het basisonderwijs of sbo kan bieden (bijvoorbeeld extra ondersteuning plannen en organiseren, vergelijkbaar met de problematiek van kinderen met niet-aangeboren hersenletsel).

Categorie 2

Er is sprake van één of meer stoornissen die motorische beperkingen veroorzaken en die leiden tot een ernstige belemmering om aan onderwijs deel te nemen. Daarnaast is er sprake van een onderwijsbeperking door een zeer geringe zelfredzaamheid (afhankelijkheid van derden voor algemene dagelijkse levensverrichtingen) of voor de onderwijs voorwaardelijke (fijn-) motorische activiteiten en handelingen), leerachterstand (op de gebieden technisch lezen of spelen, begrijpend lezen en rekenen) of structureel verzuim (meer dan 25 % van de effectieve leertijd).

Categorie 3

Er is sprake van één of meerdere stoornissen die motorische en/of verstandelijke beperkingen veroorzaken, die leiden tot een ernstige belemmering om aan onderwijs deel te nemen.

Er is sprake van een zeer geringe zelfredzaamheid en/of sociale redzaamheid, of een ernstige gedragsproblematiek bij een IQ lager dan 35.

Kinderen met een ernstige vorm van epilepsie die meer ondersteuning nodig hebben dan regulier geboden kan worden (denk hier bij aan de kinderen die door de ernstige vorm van epilepsie steeds meer achteruitgaan in hun ontwikkeling).

Let op

Kinderen die binnen bovenstaande kenmerken vallen hoeven niet automatisch in aanmerking te komen voor één van de toelaatbaarheidsverklaringen. Het is mogelijk dat de basisschool met basisondersteuning, extra ondersteuning of een arrangement voldoende te bieden heeft voor het kind. Naarmate er sprake is van een combinatie van factoren is de onderwijsbehoefte ernstiger en intensiever. Voorafgaand aan de toekenning van een toelaatbaarheidsverklaring van één van de categorieën vindt altijd een afweging plaats of speciaal basisonderwijs (eventueel met een arrangement) passend onderwijs kan bieden voor een kind.

De kenmerken van (basis)ondersteuning in het SOP

F1. Onderwijs

F1.1. Afstemming

- Wij werken met doorgaande lijnen
- Bij ons aanbod maken wij gebruik van de opbrengsten van de kindercentra
- Wij stemmen leerstof en materialen af op de verschillen tussen leerlingen
- Wij stemmen instructie en verwerking af op de verschillen tussen leerlingen
- Wij stemmen de onderwijstijd af op verschillen tussen kinderen
- Gesprekken met kinderen over hun eigen ontwikkeling zijn verweven in onderwijs

F1.2. Deskundigheid

- Wij werken continu aan het vergroten van eigen deskundigheid
- Wij passen onze onderscheiden rolverantwoordelijkheid in de dagelijkse praktijk samenhangend en transparant toe
- Onze school ontwikkelt zich actief, formuleert ambities en realiseert deze concreet
- Onze school reflecteert minimaal 3 jaarlijks op de schoolontwikkeling via het ZIP-visitatieproject
- Wij staan open voor reflectie en ondersteuning op het eigen handelen
- Op onze school is de aanwezigheid van een professionele cultuur basis voor de in- en externe communicatiekwaliteit

F1.3. Opbrengstgericht werken

- Wij hebben ambitieuze normen/doelen voor het bereiken van resultaten
- Wij gebruiken een samenhangend leerlingvolgsysteem
- Wij analyseren systematisch de resultaten van onze leerlingen
- Wij geven effectieve instructie volgens een op schoolniveau geaccepteerd model
- Wij stellen op basis van analyse onze plannen bij

F1.4. Pedagogisch klimaat

- Wij voeren een actief veiligheidsbeleid
- Wij zorgen voor een veilig en ondersteunend klimaat in de school
- Wij zorgen voor een veilig en ondersteunend klimaat tijdens het buiten spelen

- Wij creëren een werkomgeving die zelfstandigheid van leerlingen bevordert
- Wij creëren een werkomgeving die voor leerlingen uitdagend is
- Wij creëren een werkomgeving die voor leerlingen gestructureerd is
- Wij creëren een werkomgeving die voor leerlingen betekenisvol is
- Onze school heeft teamscholing gevolgd op het gebied van SEO
- Onze school werkt met een effectief schoolprogramma voor SEO
- Onze school werkt met een gecertificeerd pestprogramma
- Wij creëren een werkomgeving die voor leerlingen rustig is
- Wij creëren een werkomgeving die voor leerlingen duidelijk en voorspelbaar is

F1.5 Planmatig werken

- Wij gaan met de leerlingen na welke mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften functioneel zijn
- Wij communiceren en begeleiden vanuit een gekozen model
- Wij werken met een gekozen instructiemodel in onze groepen
- Onze school hanteert een leerlingvolgsysteem op het gebied van SEO

F2. Beleid

F2.1 Beleid leerlingondersteuning

- Wij hebben een duidelijke visie op de ondersteuning van leerlingen
- Wij hebben onze ondersteuningsprocedures vastgelegd
- Wij zetten onze ondersteuningsmiddelen gericht in

F.2.2. Evaluatie leerlingondersteuning

- Wij evalueren jaarlijks het beleid m.b.t. ondersteuning van leerlingen
- Wij werken aan het verbeteren van basisondersteuning in de groepen
- Wij evalueren periodiek/jaarlijks de uitvoering van de basisondersteuning
- Wij evalueren periodiek/jaarlijks de uitvoering van de extra ondersteuning
- Wij gaan jaarlijks na of de ondersteuningsmiddelen goed zijn ingezet

F3. Ondersteuning

F3.1 Persoonlijk ontwikkelplan

- Wij openen een POP voor leerlingen die in een HGPD-intern overleg besproken worden
- Het POP wordt volgens een vaste structuur en procedure opgesteld
- Het POP van een leerling is actueel, concreet en volledig
- Wij evalueren en analyseren het POP cyclisch, passen waar nodig aan of sluiten het POP af
- **Voor s(b)o en Taalschool:** Wij werken met een POP voor alle leerlingen, dat minimaal 3 x per schooljaar wordt geanalyseerd, geëvalueerd en waar nodig aangepast

F3.2 Ouders

- Wij willen partnership met ouders realiseren t.a.v. de ontwikkeling van hun kind
- Wij informeren ouders periodiek over de ontwikkeling van hun kind

- Wij benutten de ervaringsdeskundigheid die er bij ouders is
- Wij betrekken ouders actief bij de (warme) overdracht
- Wij creëren een werkomgeving die partnership met ouders ondersteunt
- Wij betrekken ouders als partner actief bij het opstellen en uitvoeren van een POP
- Wij betrekken ouders als partner actief bij het monitoren en evalueren van de beoogde resultaten
- Op onze school maken ouders deel uit van het ondersteuningsoverleg

F.3.3 Overdracht

- Wij hebben afspraken gemaakt over (warme) overdracht van voorschoolse voorzieningen naar school
- Wij zorgen voor (warme) overdracht van vorige school naar eigen school
- Wij zorgen voor (warme) overdracht binnen de school tussen leerjaren
- Wij zorgen voor (warme) overdracht van eigen school naar volgende school
- Wij zorgen voor warme overdracht voor alle kinderen met extra ondersteuningsbehoeften

F4. Organisatie

F4.1 Ondersteuningsteam

- De taken van het ondersteuningsteam zijn duidelijk
- Het ondersteuningsteam bereidt de uitstroom naar een andere school voor
- Het ondersteuningsteam organiseert snelle ondersteuning in de school
- Op onze school maken ouders onderdeel uit van het ondersteuningsteam als het over hun eigen kind gaat
- Wij informeren ouders over de ondersteuningsmogelijkheden

F4.2 Organisatie ondersteuning

- Wij hebben de ondersteuning in onze school goed georganiseerd
- De coördinatie van de ondersteuning is goed toegerust
- Wij hebben de taken op het gebied van ondersteuning duidelijk belegd
- Wij werken samen met partners uit de omgeving

F5. Specifieke basisondersteuning

F5.1. Begaafdheid

- Wij signaleren en diagnosticeren volgens afspraken over HB (hoogbegaafdheid)
- Wij comprimeren en structureren de reguliere lesstof volgens de richtlijnen van de eerste leerlijn van het DHH
- Wij comprimeren en structureren de reguliere lesstof volgens de richtlijnen van de tweede leerlijn van het DHH
- Onze school verrijkt voor HB-leerlingen het aanbod op taal en rekenen
- Wij registreren het verrijkingsmateriaal en beoordelen het werk apart
- Onze school biedt extra vakken of verrijkingsprojecten aan en/of heeft een plusgroep
- Onze HB-leerlingen hebben minimaal een beperkte eigen keus ten aanzien van het extra werk

F5.2 Lezen

- Wij werken vanuit het Protocol Leesproblemen en dyslexie
- Wij zetten interventies uit het protocol in
- Onze school verzorgt voor 5-jarigen een kleuterscreening op basis van signalering door ouders/school; uitvoering door preventieve logopedist GGD
- Wij bieden leerlingen (met een dyslexieverklaring) passende didactische ondersteunende middelen (Sprint)
- Leerlingen die onvoldoende profiteren van het leesaanbod in de groep krijgen interventies (individueel of) in kleine groepjes van de remedial teacher
- **Voor s(b)o en Taalschool:** Wij werken volgens LIST (Leesinterventie voor scholen met een totaalbenadering)

F5.3 Rekenen

- Wij werken vanuit het Protocol Ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie
- Wij bieden leerlingen passende didactische ondersteunende middelen, zoals tafelkaarten en onderzoekboekjes

F5.4 Gedrag

- Wij hebben op school een aanpak gericht op het zoveel mogelijk voorkomen van gedragsproblemen
- Onze leerkrachten signaleren opvallend gedrag en reageren hier planmatig op
- Wij hebben deskundigheid opgebouwd in het omgaan met verschillen in gedrag
- Wij hebben binnen de school een prikkelarme werkplek beschikbaar
- Wij hebben diverse ondersteunende materialen op school die ingezet kunnen worden voor individuele leerlingen of voor een groep
- Er is op onze school een teamaanpak van kinderen met een POP voor gedrag
- Wij zorgen voor een veilig en ondersteunend klimaat tijdens het buitenspelen en in vrije situaties

F5.5 Veiligheid

Op onze school werken wij op basis van de volgende protocollen uit de map Veiligheid:

- School, veiligheid en handhaving
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- School en medische zaken
- School en multimedia